

“ДОЛЯ ЇЇ – НЕДОМОВЛЕНА КАЗКА...”
Оксана ОЛІЙНИК (27.07.1975–30.10.2016)

Фото 1. Оксана Олійник.
Місто Львів, 2007 рік.

30 жовтня 2016 року відійшла в інший світ гарна і добра людина – Оксана Олійник, кандидат філологічних наук, доцент Кафедри української фольклористики імені академіка Філарета Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка. Їй минув лише 41. Вона мала щасливу сім'ю: чоловіка Ореста і донечку-дошколярку Емілію, яку, на жаль, не встигла спорядити у перший клас. У передчасну смерть Оксани дуже важко повірити, адже її життя завжди було сповненим енергії, позитиву й оптимізму. Із ефектною усмішкою, зі стрункою поставою та по-доброму бойовим настроєм – такою пам'ятатимуть Оксану однокурсники, колеги з Кафедри, студенти, друзі, родина.

Студенткою філологічного факультету (спеціальність “українська мова та література”) Оксана Олійник стала у 1992 році і практично одразу, з перших курсів, визначила для себе навчальний і науковий пріоритет – українську фольклористику. Творча й цілеспрямована, Оксана успішно здобувала вищу освіту, при цьому майстерно поєднуючи денні студентські пари із вечірніми заняттями у колективі “Таличина”, у якому танцювала ще з дитинства і з яким побувала у багатьох країнах Європи.

Фото 2.
Оксана Олійник (третя справа) серед співробітників Кафедри української фольклористики. Місто Львів, грудень 2002 року.

Закінчивши Університет із відзнакою, Оксана вступила до аспірантури на Кафедру української фольклористики імені академіка Філарета Колесси. На той час на філологічному факультеті й факультеті іноземних мов був досить популярним Міжнародний міждисциплінарний науково-методологічний семінар “Проблеми художнього часу, простору, ритму”, яким керувала професор Нонна Копистянська. Мабуть тому об’єктом для власного дослідження Оксана обирає українську народну чарівну казку, а тему формує цілком у дусі тогочасних наукових тенденцій: “Антиномія категорій «свій»/«чужий» у просторі української народної чарівної казки”. Працюючи над темою, аспірантка, крок за кроком, упевнено виконує поставлене завдання – “на матеріалі текстів українських народних чарівних казок здійснити комплексний аналіз художнього простору крізь призму категорії модельованої бінарної опозиції «свій»/«чужий» у контексті структурної поетики художнього твору” (*Олійник Оксана. Антиномія категорій “свій”/“чужий” у просторі української народної чарівної казки / Автореферат дисертації кандидата філологічних наук. – Львів, 2007. – С. 4*). Молода фольклористка використовує надійну джерельну базу – збірники українських народних казок, які записали й упорядкували визначні й авторитетні фольклористи XIX – початку XX століття, зокрема Пантелеймон Куліш, Павло Чубинський, Іван Рудченко, Борис Грінченко, Микола Левченко, Осип Роздольський. Свої спостереження дисертантка завжди належно обґрунтовує, думки формує чітко і зрозуміло, а тому й під час захисту офіційні опоненти (доктор філологічних наук, професор Віктор Давидюк та кандидат філологічних наук Надія Пастух) і члени спеціалізованої вченої ради одногослосно позитивно оцінюють новаторську дисертацію дослідниці.

Фото 3. Оксана Олійник (перша справа) серед учасників фольклористичної експедиції Кафедри. Село Криворівня Івано-Франківської області, липень 2008 року.

Через кілька років після захисту Оксана стає доцентом Кафедри української фольклористики: вона активно розробляє нові курси, читає лекції, проводить практичні заняття, їздить зі студентами на фольклористичні практики, сама запи-

сує народнопоетичні твори, керує курсовими, дипломними й магістерськими роботами, науковими проектами учнів у Малій академії наук.

Фото 4. Оксана Олійник – учасниця конкурсу “Танці з викладачами”. Місто Львів, квітень 2010 року.

да тільки, що невблаганна доля несподівано обірвала можливість ділитися своїм науковим досвідом і просто унікальною людяністю зі студентами. Про альтруїзм Оксани, що подекуди межував із щирою наївністю, колеги й друзі щоразу із теплою в душі згадують на факультеті. Тверда громадянська позиція, активна участь у революційних подіях 2004 та 2013/2014 років, незламний оптимізм у найтяжчий період страшної хвороби – риси, яким би позаздрив найвідважніший борець... Вона підтримувала інших навіть тоді, коли сама потребувала допомоги... І всі вірили, що підступна недуга впаде у двобої із Оксаниною життєвою жагою...

Кафедра української фольклористики імені академіка Філарета Колесси Львівського національного університету імені Івана Франка, філологічний факультет та численні друзі й приятелі завжди пам'ятатимуть емоційного й водночас сумлінного та відповідального викладача, щирю і відкриту, балакучу й жваву, красиву й енергійну, молоду й талановиту жінку...

Основні публікації Оксани Олійник:

1. *Олійник Оксана.* До питання про “свій”/“чужий” простір в українських та сербських народних чарівних казках // Матеріали міжнародної славістичної конференції пам'яті професора Костянтина Трохимовича: У 2 т. – Львів: Літопис. – 1998. – Т. 2. – С. 299–303.

2. *Олійник Оксана.* Роль просторових елементів у сюжетотворенні української народної чарівної казки // Українська філологія: школи, постаті, проблеми: Збірник наукових праць Міжнародної наукової конференції, присвяченої 150-річчю від дня заснування ка-

федри української словесності у Львівському університеті. – Львів: Світ. – 1999. – Ч. 2. – С. 554–558.

3. *Олійник Оксана*. Обряд переходу у структурі чарівної казки // Матеріали міжнародних науково-практичних читань “Українське народознавство: стан і перспективи розвитку на зламі віків”, присвячених пам’яті українського фольклориста Михайла Пазяка. – Київ: Інститут математики НАН України, 2000. – С. 193–195.

4. *Олійник Оксана*. Архаїчне значення жіночої ініціації (на матеріалі українських народних чарівних казок) // Фольклористичні зошити. – 2000. – Вип. 3. – С. 106–110.

5. *Олійник Оксана*. Шлюб з тотемною істотою як одна із форм ритуального переходу в українських народних чарівних казках // Матеріали других міжнародних науково-практичних читань “Українське народознавство: стан і перспективи розвитку на зламі віків”, присвячених пам’яті українського фольклориста Михайла Пазяка. – Київ, 2002. – С. 188–189.

6. *Олійник Оксана*. Амбівалентність образу мерця в українських народних чарівних казках // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2003. – Вип. 31. – С. 132–140.

7. *Олійник Оксана*. Мотив ритуалу переходу в казкових сюжетах про шлюб з тотемною істотою // Мандрівець. – Тернопіль, 2004. – № 1 (48). – С. 41–46.

8. *Олійник Оксана*. Специфіка функціонування ритуалу переходу в контексті українських народних чарівних казок // Народознавчі зошити. – Львів, 2006. – № 1–2. – С. 139–151.

9. *Гراب О., Олійник Оксана*. Образ вовкулаки в українських міфологічних легендах // Пошуки та знахідки: Матеріали II етапу Всеукраїнського конкурсу-захисту науково-дослідницьких робіт учнів Львівської обласної МАН / Редакційна колегія *І. Бородчук* та ін. – Львів: Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”, 2006. – С. 4–5.

10. *Олійник Оксана*. Модифікації образу смерті в українських народних чарівних казках // Фольклористичні зошити. – Луцьк, 2007. – Вип. 10. – С. 101–114.

11. *Олійник Оксана*. Казки та оповідання з Поділля в записках 1850–1860-х років / Упорядкував Микола Левченко, передмова А. М. Лободи // Українська фольклористика. Словник-довідник / Укладання і загальна редакція *Михайла Чернопиского*. – Тернопіль: Підручники і посібники, 2008. – С. 178–180.

12. *Олійник Оксана*. Універсальність бінарної опозиції “свій”/“чужий” у художньому просторі чарівної казки // Література. Фольклор. Проблеми поетики (присвячений 170-річчю від дня народження Павла Чубинського). – Київ, 2009. – Вип. 32. – С. 322–328.

13. *Олійник Оксана*. Універсальність бінарної опозиції “свій”/“чужий” у художньому просторі чарівної казки // Тези доповідей VII Міжнародної наукової конференції “Українська культура в історичному розвитку та державотворенні”, присвячені 170-річчю від дня народження Павла Чубинського. – Київ, 2009. – С. 37.

14. *Олійник Оксана*. Трансформація символу світового дерева у просторовій площині українських народних чарівних казок // Література. Фольклор. Проблеми поетики (присвячений дослідженню творчої спадщини Лідії Дунаєвської). – Київ: Київський університет, 2009. – Вип. 31. – С. 373–379.

15. *Олійник Оксана*. Часопросторова проблематика у літературознавчих і фольклористичних дослідженнях // Міфологія і Фольклор. – Львів, 2010. – № 3–4 (7). – С. 66–71.

16. *Олійник Оксана*. Методологія дослідження художнього простору у структурі чарівних казок // Вісник Львівського університету. Серія філологічна. – Львів, 2010. – Вип. 43. – С. 99–106.

Василь ІВАШКІВ, завідувач Кафедри української фольклористики
Леся ГАРАСИМ, заступник директора Музею народної архітектури і побуту
у Львові імені Климентія Шептицького